

Институт за онкологију и радиологију Србије

Пастерова 14, Београд, Србија

+381 11 2067 100

iors@ncrc.ac.rs www.ncrc.ac.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ

Бр. 01-1/2026/2081

18 JUN 2026

Београд, Пастерова 12-14

ПРОЦЕДУРА
ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА
МОБИЛНОГ ТИМА ЗА СУПОРТИВНУ
ОНКОЛОГИЈУ И АМБУЛАНТЕ
ЗА СУПОРТИВНУ ОНКОЛОГИЈУ
И ПАЛИЈАТИВНО ЗБРИЊАВАЊЕ

Ознака процедуре	П.КИО.20
Верзија	02
Датум усвајања	05.06.2026.
Аутори процедуре	Прим. др сци. мед. Снежана Шушњар Н. Сав. др сци. мед. Снежана Бошњак Кл. асист. др Јелена Димитријевић Струк. мед. сестра Наташа Бакић
Носилац процедуре	Прим. др сци. мед. Маријана Миловић - Ковачевић
Процедуру одобрио	Доц. др Милан Жегарац

ЖЕГАРАЦ

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура организације рада мобилног тима за супортивну онкологију и амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање		Ознака: П.КИО.20
	Датум: 05.06.2026.	Верзија: 02	Страна: 2 од 7

1. ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

ИОРС = Институт за онкологију и радиологију Србије

ЕСАС = помагало за процену присуства и тежине симптома малигне болести (eng. Edmonton Symptom Assessment System)

НЦИ ЦТЦАЕ = **енг. NCI CTCAE** - National Cancer Institute Common Terminology Criteria for Adverse Events. Критеријуми за процену тежине нежељених дејстава антинеопластичне терапије, Националног Института за рак Америке.

НЦИ ПРО-ЦТЦАЕ = **енг. NCIPRO-CTCAE** – National Cancer Institute Patient Reported Outcomes version of the Common Terminology Criteria for Adverse Events. Критеријуми за процену тежине нежељених дејстава антинеопластичне терапије од стране пацијената, Националног Института за рак Америке

Г-ЦСФ = **енг. G-CSF** (Granulocyte Colony Stimulating Factor) – Фактор раста гранулоцитних колонија

КИО = Клиника за интернистичку онкологију

ОСОПЗ = Одељење за супортивну онкологију и палијативно збрињавање у ИОРС

ОДБИГ = Одсек дневне болнице интернистичких грана за супортивну онкологију

ДБСО = Дневна болница у саставу Одсека дневне болнице интернистичких грана за супортивну онкологију

ОИОН/СТ = Одсек за интензивну онколошку негу и супортивну терапију

ЕСМО = **енг. ESMO** (European Society for Medical Oncology) – Европско удружење медијалних онколога

ЕСПЕН = **енг. ESPEN** (European Society for Clinical Nutrition and Metabolism) – Европско удружење за клиничку нутрицију и метаболизам

МАСЦЦ = **енг. MASCC** (Multinational Association for Supportive Care in Cancer) – Међународно удружење за супортивну терапију оболелих од малигних болести

УКЦС = Универзитетски клинички центар Србије

2. ПРЕДМЕТ

Ова процедура описује рад мобилног тима за супортивну онкологију и палијативно збрињавање и Амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање у Институту за онкологију и радиологију Србије.

Основна делатност подразумева процену тежине симптома малигне болести (бол и други симптоми) и њихово лечење, као и авете за превенцију, евалуацију и лечење токсичности онколошког лечења, по потреби се ради и процена нутритивног статуса и герјатријска процена.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура организације рада мобилног тима за супортивну онкологију и амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање		Ознака: П.КИО.20
	Датум: 05.06.2026.	Верзија: 02	Страна: 3 од 7

3. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Део процедуре који се односи на рад мобилног тима за супортивну онкологију и палијативно збрињавање примењује се на свим клиникама ИОРС-а.

Део процедуре који се односи на рад Амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање примењује се примарно у наведеној амбуланти. Амбуланта за супортивну онкологију и палијативно збрињавање је саставна јединица Одсека ДБ, који се налази у саставу Одељења за супортивну онкологију и палијативно збрињавање заједно са ОИОН/СТ, чија је организација обухваћена процедуром са ознаком П.КИО.19, Одсек дневне болнице за супортивну онкологију и палијативно збрињавање, чија је организација обухваћена процедуром са ознаком П.КИО.21, Амбуланта за онкофертилитет, чија је организација обухваћена процедуром са ознаком П.КИО.11 и П.КИО.12.

ОДГОВОРНОСТИ

Консултативни тим чини: лекар ОСОПЗ И ВМС ОСОПЗ са искуством, едукацијом и обуком из супортивне терапије/палијативног збрињавања, по потреби и психолог, социјални радник.

5. ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

5.1. Одговорности лекара:

5.1.1. Лекар као члан мобилног тима ОИОН/СТ - активно учествује у раду интердисциплинарног мобилног тима за консултације на свим клиникама ИОРС.

- Симптоми малигне болести: лекар помаже пацијенту да процени тежину симптома болести, обавља физикални преглед, прегледа доступну документацију и резултате дијагностичких прегледа и лабораторијских анализа како би установио узрок симптома, и ординирао адекватну фармакотерапију у складу са узроком и доживљајем симптома од стране болесника. Процењује потребу за консултацијом психолога и социјалног радника као члана мобилног тима.
- Нежељена дејства антинеопластичног лечења: Лекар прави план за превенцију нежељених дејстава специфичног антинеопластичног лечења. Уколико дође до појаве нежељених дејстава антинеопластичног лечења, лекар је одговоран

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура организације рада мобилног тима за супортивну онкологију и амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање		Ознака: П.КИО.20
	Датум: 05.06.2026.	Верзија: 02	Страна: 4 од 7

за процену и градирање степена тежине нежељених дејстава, прављење плана лечења, процену успешности прописане супортивне терапије и праћење и превенцију пропратних дејстава ове прописане терапије.

5.1.2. Лекар у Амбуланти за супортивну онкологију и палијативно збрињавање:

прима и прегледа пацијенте по унапред заказаном редоследу, с тим што, у хитним случајевима, лекар пацијента прима, преко реда, ванредно.

Лекар помаже пацијенту да процени тежину симптома болести, обавља физикални преглед, прегледа доступну документацију и резултате дијагностичких прегледа и лабораторијских анализа како би установио узрок симптома, ординира адекватну фармакотерапију у складу са узроком и доживљајем симптома од стране болесника; упознаје болесника са могућим нежељеним дејствима аналгетика и других лекова за контролу симптома; саветује болесника како да спречи појаву нежељених дејстава лекова који се користе у терапији бола и других симптома. Превенира опиофобију правилном едукацијом болесника, као и чланова њихових породица и отклања страхове и заблуде везане за узимање опиоида.

По потреби лекар упућује пацијента на консултацију психолога и/или социјалног радника, као и консултацију лекара других специјалности. Амбуланта за супортивну онкологију и палијативно збрињавање тесно сарађује Амбулантом за кутану токсичност антинеопластичне терапије и са Амбулантом за кућну парентералну исхрану и интервентне процедуре УКЦС за нутритивну потпору.

5.2. Одговорности медицинске сестре

5.2.1. Медицинска сестра као члан мобилног тима ОИОН/СТ- активно учествује у раду интердисциплинарног мобилног тима за консултације на свим клиникама ИОРС, обучава пацијента да пријави и прати тежину симптома, као и медицинско особље о правилној употреби и нежељеним дејствима лекова против бола и других симптома. Такође, медицинска сестра врши едукацију пацијената и особља о нежељеним дејствима специфичног онколошког лечења.

5.2.2. Медицинска сестра у амбуланти за бол и друге симптоме врши заказивање пацијената и то према следећим критеријумима:

- У амбуланту за бол и друге симптоме ИОРС примају се и лече доминантно пацијенти ИОРС, на основу захтева лекара ИОРС за консултацију.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура организације рада мобилног тима за супортивну онкологију и амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање		Ознака: П.КИО.20
	Датум: 05.06.2026.	Верзија: 02	Страна: 5 од 7

- За пацијенте које у амбуланту упућују надлежни лекари, ИОРС пружа услугу само пацијентима који су пацијенти ИОРС. Пацијенте других установа збрињаваће те установе.
- Болесници са болом као најважнијим симптомом, који су приказани Конзилијуму и за које је донесена одлука за симптоматску/супортивну терапију, могу добити хитну услугу лечења бола ако то Конзилијум предлаже, али са препоруком да се даље лечење спроводи у надлежном МЦ.
- Услугу лечења бола не пружа се само на захтев породице, обавезан је извештај надлежног лекара ИОРС или извештај лекара службе кућног лечења.

Медицинска сестра попуњава листу за процену јачине и других димензија бола и других симптома (ЕСАС листа).

Обучава болесника да користи скале за процену јачине бола.

Када је терапија прописана, додатно објашњава и болеснику и породици терапијску шему, као и важност узимања лекова према сатници и њихову правилну употребу.

Објашњава појам пробоја бола или неког другог симптома и узимање лекова у ситуацији пробоја симптома.

Упознаје болесника са могућим нежељеним ефектима аналгетске и друге терапије.

Саветује болесника како да спречи појаву нежељених дејстава терапије бола и других симптома.

Активно помаже и болеснику и лекару током лечења бола и других симптома.

Превенција опиофобије - правилном едукацијом болесника, као и чланова њихових породица, отклања страхове и заблуде везане за узимање опиоида.

Спроводи ординирану терапију по налогу лекара.

Такође, медицинска сестра врши едукацију пацијената и породице о нежељеним дејствима специфичног онколошког лечења, саветује како да их спречавају и како да се носе са њима уколико се појаве.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура организације рада мобилног тима за супортивну онкологију и амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање		Ознака: П.КИО.20
	Датум: 05.06.2026.	Верзија: 02	Страна: 6 од 7

РЕФЕРЕНЦЕ:

1. www. ESMO. Org
2. Schrijvers D, Cherny NI; ESMO Guidelines Working Group. ESMO Clinical Practice Guidelines on palliative care: advanced care planning. Ann Oncol. 2014 Sep; 25 Suppl 3: iii138-42. doi: 10.1093/annonc/mdu241. PMID: 25210082
3. Aapro M, Beguin Y, Bokemeyer C, Dicato M, Gascón P, Glaspy J, Hofmann A, Link H, Littlewood T, Ludwig H, Österborg A, Pronzato P, Santini V, Schrijvers D, Stauder R, Jordan K, Herrstedt J; ESMO Guidelines Committee. Management of anaemia and iron deficiency in patients with cancer: ESMO Clinical Practice Guidelines. Ann Oncol. 2018 Oct 1; 29 (Suppl 4): iv96-iv110. doi: 10.1093/annonc/mdx758
4. Grassi L, Caruso R, Riba MB, Lloyd-Williams M, Kissane D, Rodin G, McFarland D, Campos-Ródenas R, Zachariae R, Santini D, Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Electronic address: clinicalguidelines@esmo.org. Anxiety and depression in adult cancer patients: ESMO Clinical Practice Guideline. ESMO Open. 2023 Apr; 8 (2): 101155
5. Arends J, Strasser F, Gonella S, Solheim TS, Madeddu C, Ravasco P, Buonaccorso L, de van der Schueren MAE, Baldwin C, Chasen M, Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Electronic address: clinicalguidelines@esmo.org. Cancer cachexia in adult patients: ESMO Clinical Practice Guidelines[☆]. ESMO Open. 2021 Jun; 6 (3): 100092
6. Fallon M, Giusti R, Aielli F, Hoskin P, Rolke R, Sharma M, Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Management of cancer pain in adult patients: ESMO Clinical Practice Guidelines. Ann Oncol. 2018 Oct 1; 29 (Suppl 4): iv166-iv191
7. Crawford GB, Dzierzanowski T, Hauser K, Larkin P, Luque-Blanco AI, Murphy I, Puchalski CM, Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Electronic address: clinicalguidelines@esmo.org. Care of the adult cancer patient at the end of life: ESMO Clinical Practice Guidelines. ESMO Open. 2021 Aug; 6 (4): 100225
8. Marti FM, Cullen MH, Roila F; ESMO Guidelines Working Group. Management of febrile neutropenia: ESMO clinical recommendations. Ann Oncol. 2009 May; 20 Suppl 4: 166-9.
9. Larkin PJ, Cherny NI, La Carpia D, Guglielmo M, Ostgathe C, Scotté F, Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Diagnosis, assessment and management of constipation in

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура организације рада мобилног тима за супортивну онкологију и амбуланте за супортивну онкологију и палијативно збрињавање		Ознака: П.КИО.20
	Датум: 05.06.2026.	Верзија: 02	Страна: 7 од 7

advanced cancer: ESMO Clinical Practice Guidelines. Ann Oncol. 2018 Oct 1; 29 (Suppl 4): iv111-iv125

10. Bush SH, Lawlor PG, Ryan K, Centeno C, Lucchesi M, Kanji S, Siddiqi N, Morandi A, Davis DHJ, Laurent M, Schofield N, Barallat E, Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Delirium in adult cancer patients: ESMO Clinical Practice Guidelines. Ann Oncol. 2018 Oct 1; 29 (Suppl 4): iv143-iv165.

11. Bossi P, Antonuzzo A, Cherny NI, Rosengarten O, Pernot S, Trippa F, Schuler U, Snegovoy A, Jordan K, Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Diarrhoea in adult cancer patients: ESMO Clinical Practice Guidelines. Ann Oncol. 2018 Oct 1; 29 (Suppl 4): iv126-iv142